

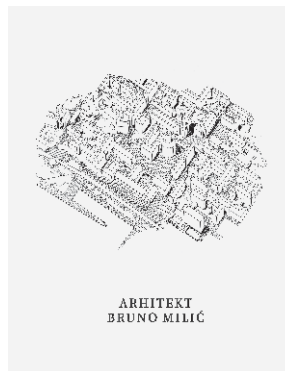

ALEN ŽUNIĆ

ARHITEKT BRUNO MILIĆ

ARCHITECT BRUNO MILIĆ

The publication is an accompanying catalogue of the exhibition dedicated to the architect and urban planner Bruno Milić whose work marked the Croatian architectural scene in the second half of the 20th century. It comprises texts written by several authors who covered all aspects of Bruno Milić's career: his biography with special emphasis on his professorship as well as his prolific work in the field of architecture and urban planning. Some authors wrote about their own memories of prof. Milić. In addition, the catalogue contains interesting interviews previously published in "ČIP" (1997) and Milić's correspondence with the architect Ivan Čizmek. This extended second edition comprises also a contribution written by the author of the exhibition Drazen Arbutina who elaborates on some less familiar parts of Milić's projects in Zadar providing detailed information about this segment of his career. Finally, the publication contains a very useful catalogue of Milić's selected projects including a biographical summary of his life and work.

Državni arhiv u Zadru, Oris d.o.o., Oris Kuca arhitekture, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Zadar, 2018.

Str. 129, ilustr. 73; katal. 87
[26/21 cm, kolor, meki uvez]

Autori: Drazen Arbutina, Bojana Bojanic Obad Šćitaroci,
Sonja Jurković, Zlatko Karać, Nikola Markulin,
Bruno Milić, Ivan Čizmek

Glavni i odgovorni urednik: Zlatko Karać
Izvršni urednici: Ana Bedenko, Frano Petar Zovko
Recenzenti: Tihomir Jukić, Alen Žunić
Lektura: Mirjana Ostoja
Prijevod na engleski: Neda Boric

ISBN 978-953-7434-27-4 [DAZD]
CIP 151106093 [Znanstvena knjižnica u Zadru]

Interes za vizijama, projektima i realizacijama s područja nekadašnje Jugoslavije dosegao je i neke od najprestižnijih inozemnih kulturnih destinacija, kao što je *Museum of Modern Art* u New Yorku gdje se upravo održava velika izložba *Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948-1980*, a lokalno su u kratkom razdoblju publicirane i monografije o opusima nekih korifeja hrvatske arhitektonske scene. U pozitivnom valu reafirmacije domaćih autora tako je objavljena i publikacija o urbanistu i arhitektu Brunu Miliću (inače zastupljenom i na spomenutoj izložbi u MoMa-i) kao rezultat serioznog istraživanja skupine autora pripremljenog u sklopu širega kulturološkog projekta kojim se obilježava 100. obljetnica Milićeva rođenja (1917.). Na taj se način njegov život i djelovanje dovode u korelaciju s gotovo istovremenim izložbeno-publicističkim projektima o Milićevim 'vršnjacima' Nevenu Segviću i Ivi Vitiću, također u povodu 100-godišnjice njihova rođenja.

Opus Brune Milića ovom je prigodom istražen s različitih aspekata – od projektantskog djelovanja i urbanističkih radova, preko konzervatorskog angažmana, dizajnerskog doprinosa, pedagoškog rada, znanstveno-publicističkog opusa i biografskog okvira. Pritom autorski prilozi cine zaokružene cjeline, a koncept knjige slijedi zborničku strukturu s jasnom uredničkom koncepcijom nekadašnjega Milićeva asistenta, a danas profesora na Arhitektonskom fakultetu – Zlatka Karaća. Ova monografija u znatnom dijelu predstav-

lja izvorno znanstveno djelo s brojnim, dosad nepoznatim podacima, nepubliciranim projektima iz autorove ostavštine i kritičkom interpretacijom pojedinih dionica Milićeva opusa. Postavljene teze Brunu Milića afirmativno revaloriziraju kao jednoga od ključnih kreativnih autora u hrvatskoj arhitekturi i urbanizmu druge polovice 20. stoljeća.

U karijeri dugoj gotovo šest desetljeća Milić je kontinuirano djelovao kao aktivan projektant i urbanist, autor brojnih projekata i realizacija prezentiranih u publikaciji, no u ovoj je retrospektivi Milićeva opusa jasan njegov osnovni fokus – urbanizam. U tome je smislu antologijski primjer njegova rekonstrukcija povijesne jezgre Zadra uništene tijekom Drugoga svjetskog rata, koja je kao uspješan model urbane obnove postala dio svjetske literature, a provedena je nakon niza idejnih studija, natjecajnog projekta i kasnijih regulatornih planova. Usto valja spomenuti i dva poslovno-stambena bloka u Zadru, koja su u urbanom tkivu pokazala i Milićev talent za pojedinačnu arhitektonsku kreaciju. U cijelom dijapazonu projekata različitih mjerila možda je najzanimljiviji eksponat na izložbi – oblikovanje i produkcija telefonskog aparata za 'Rade Končar' iz 1948., što dodatno pokazuje kako bi se kod Milića mogla primijeniti poznata sintagma Ernesta Nathana Rogersa – dizajn 'od žlice do grada' – u ovome slučaju 'od telefona do Zadra'.

Osim u praksi, Milić je ostavio i neizbrisiv trag kao nastavnik, edukator i pedagog, sto se

može vidjeti iz pojedinih autorskih tekstova u monografiji, a biografski podatci oslikavaju i njegove karijerne pozicije – predstojnika Katedre za urbanizam, dekana, utemeljitelja poslijediplomskih studija i, naposljetku, profesora emeritusa Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu.

Milić nije zanemarivao ni teorijsko-znanstveni segment djelovanja pa tako objavljuje čitav niz knjiga o povijesti svjetskog urbanizma, s naglaskom na trosveščanu ediciju *Razvoj grada kroz stoljeća*, za koju će dr. Snješka Knežević napisati kako je to djelo u našoj stručnoj publicistici „jedinствeno po dometu, namjeni i recepciji. Kritičari ga stavljaju uz bok najvećih knjiga te vrste, primjerice Lavedana, Morinija ili Mumforda, čak i iznad njih, sto govori samo po sebi. Kao autorski i izdavački pothvat ono je čudo u našoj izdavačkoj praksi”.

Iako knjiga ostaje kao trajna vrijednost svakoga istraživačkog projekta, valja istaknuti da ona u drugom dijelu sadrži i funkcionalni katalog izložbe koja se u lipnju održala u Kući arhitekture Oris, a u listopadu u Kneževoj palači u Zadru. Usto, ovo drugo izdanje prošireno je studijom Drazena Arbutine (autora izložbe) koji detaljno analizira manje poznate dijelove Milićeva zadarskog opusa. Iz svega navedenoga vidljiva je dobro odmjerena sinergija knjige i izložbe, kako za struku tako i za širu kulturnu javnost zainteresiranu za bastinu naše arhitekture, urbaniteta i oblikovanog prostora, posebno u gradu Zadru.